

Rozwój niejawnej teorii umysłu

Marta Białecką-Pikul, Arkadiusz
Białek

JAGIELLONIAN UNIVERSITY
IN KRAKOW

NATIONAL SCIENCE
CENTRE, POLAND

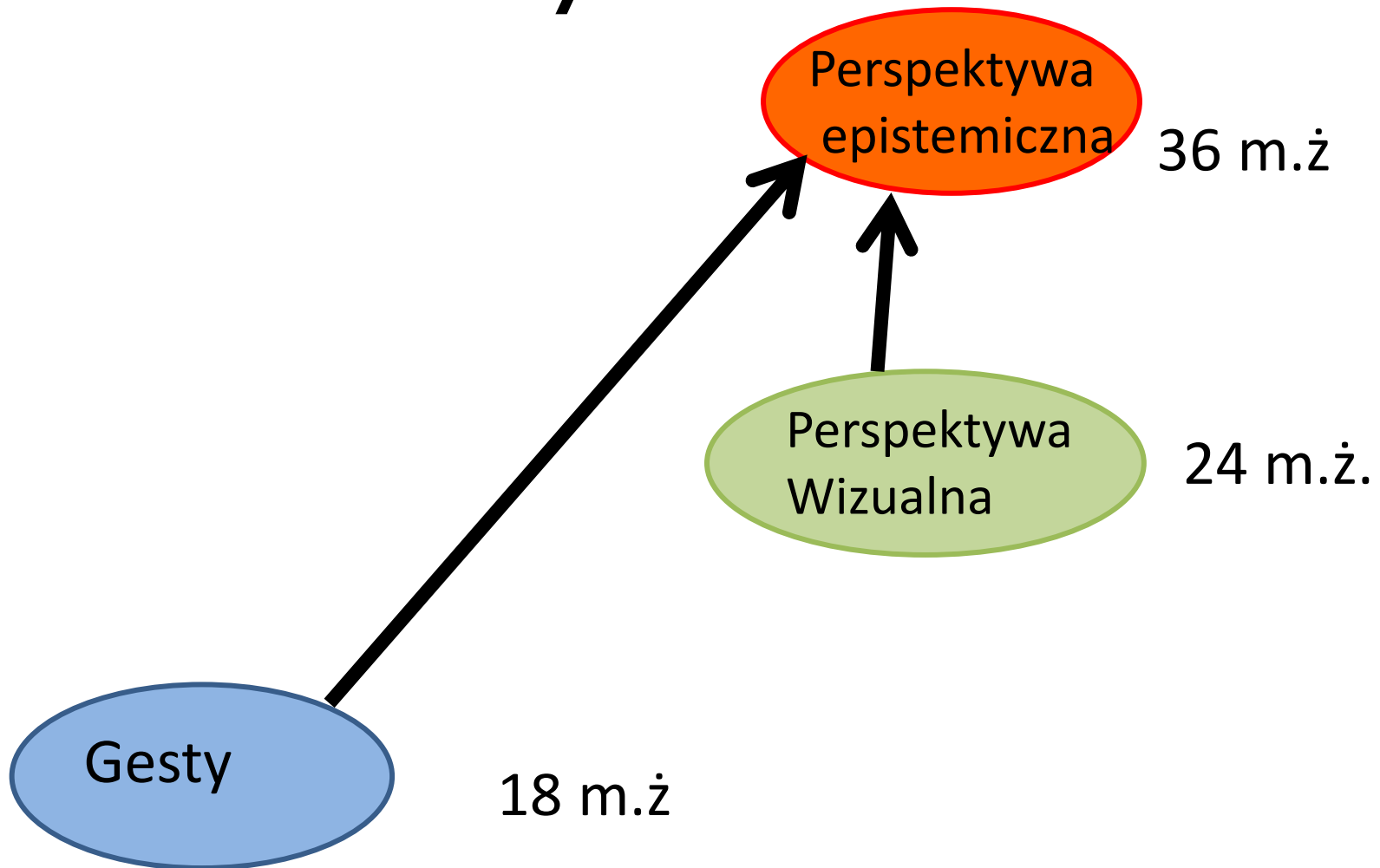
Założenia

- Stadialność rozwoju: **opis** kolejności zmian i **wyjaśnienie** ich mechanizmu (Csibra i Gergely, 1998; Schneider, Slaughter i Dux, 2014)
- Od wspólnej uwagi do teorii umysłu (Moll i Meltzoff, 2011)
- Od podzielenia doświadczenia i bycia wspólnie zaangażowanym (Reddy, 2008; Buttelman, Carpenter i Tomasello, 2009, Tomasello, 2013) do podążania za i **przyjęcia perspektywy drugiej osoby**

Cel

- Czy rozwój zmierza od motywacji **od** **podzielania uwagi (18 m.ż.) przez** **przyjmowanie perspektywy wizualnej (24 m.ż)** **do** **przyjmowania perspektywy epistemicznej (36 m.ż.)**
- Badanie podłużne, 6 serii, N=358

Model badanych zależności

Metoda: Produkcja gestów wskazywania

- 3 zadania
Teczka

2013)

2012

Metoda: Przyjmowanie perspektywy wizualnej

- 3 zadania
obrazki

Metoda: Przyjmowanie perspektywy epistemicznej

- Zmiana perspektywy

Czy dzieci, które przyjmują perspektywę epistemiczną (36 m) częściej wskazywały (18 m) i przyjmowały perspektywę wizualną (24 m)?

	M +	M-	t	df	p
Światełka/protodeklaratywy	2,06	2,04	-0,06	(1,241)	0,948
Teczka/ protoinformatywy	0,27	0,25	-0,22	(1,255)	0,829
Ilustracje/ protodeklaratywy	1,08	0,82	-2,03	(1,251)	0,044
Dłonie/ perspektywa wizualna	0,47	0,30	-2,38	(1,194)	0,018
Słonik/perspektywa wizualna	1,08	0,82	-2,10	(1,206)	0,037
Dwustronne obrazki/perspektywa wizualna	0,93	0,41	-3,39	(1,211)	0,001

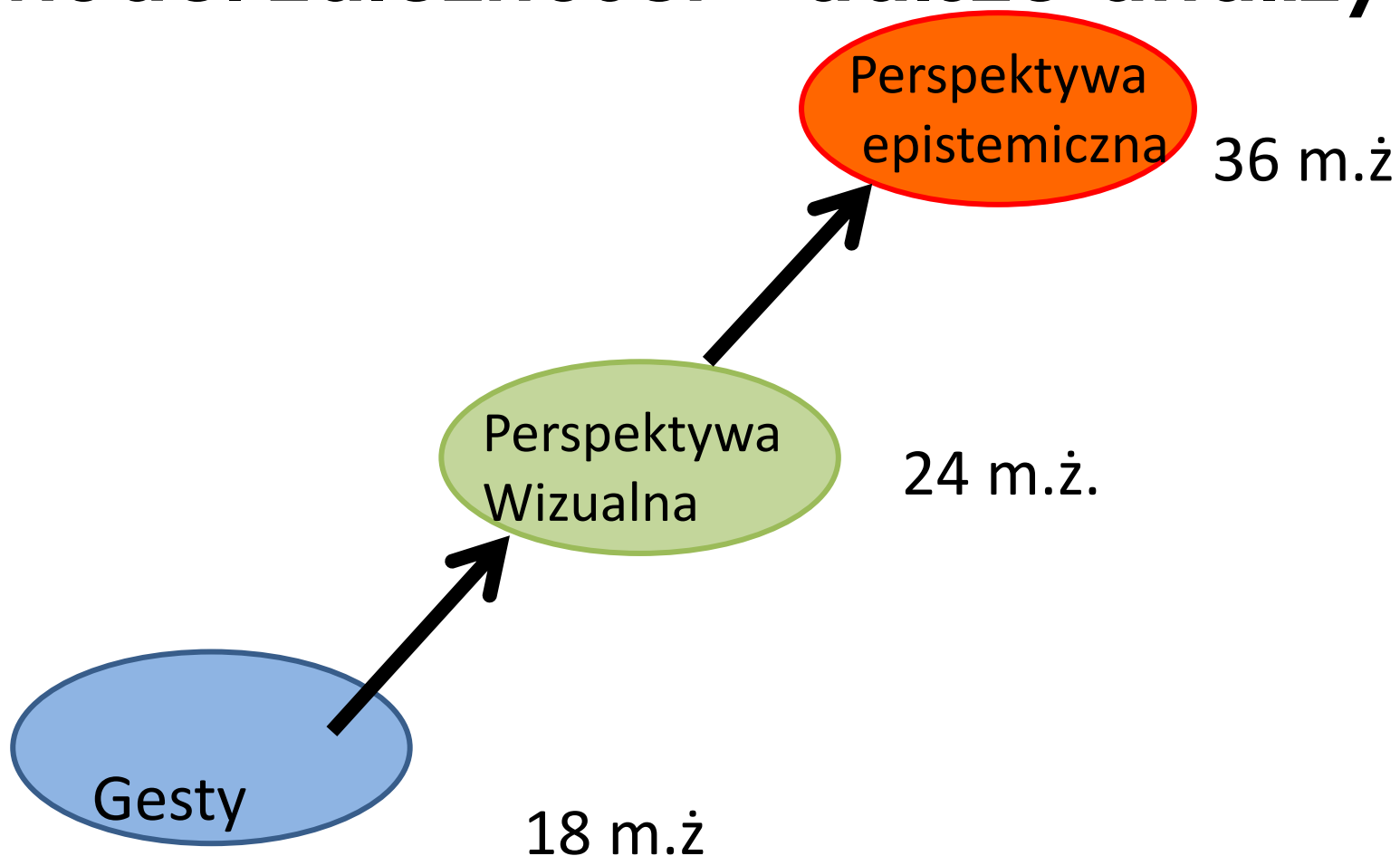
Czy na podstawie produkcji gestów (18m) i przyjmowania perspektywy wizualnej (24 m) można przewidywać poziom rozwoju perspektywy epistemicznej (36 m)?

Analiza regresji logistycznej, metoda selekcji postępującej opartej na ilorazie wiarygodności	Kroki	Iloraz szans z przedziałem ufności 95%
Ilustracje/ protodeklaratywy	1. R^2 Nagelkerkego =0,131 ; Wald=10,836 $p<0,001$	1,804 (1,27 -2,56)
Dwustronne obrazki/perspektywa wizualna	2. R^2 Nagelkerkego =0,204 Wald=10,739 $p<0,001$	1,845 (1,28-2,66)

Wnioski

- W rozwoju prekursorami niejawnej teorii umysłu są motywacja do komunikowania z dorosłym wyrażona gestem i zdolność przyjmowania perspektywy wizualnej
- Wiedza o widzeniu jest podstawą niejawnej wiedzy o widzeniu (Gopnik i Meltzoff, 2013)
- Rozumienie wymiaru widzenia-niewidzenia jako oddzielanie się perspektyw Ja-Inny (Reddy, 2008)

Model zależności – dalsze analizy

Dziękujemy badanym dzieciom i ich rodzicom!

Projekt finansowany przez Narodowe
Centrum Nauki (2011/01/B/HS6/00453)
pt. **Narodziny i rozwój zdolności do
mentalizacji**